

Valnämnden

Sammanträdesdatum

25 april 2019

Paragraf

§ 7

Diarienummer KS-2019/182.912

Revisorernas granskning av Valnämndens arbete inför valet 2018 – yttrande från Valnämnden

Valnämndens beslut

1. En sammanhållen dokumentation i enlighet med rekommendationerna i revisionsrapporten kommer att utarbetas inför nästkommande ordinarie val 2022.
2. Dokumentet ”Lokala instruktioner – valdagens arbete” kommer att förtydligas vad avser målgrupp och syfte.
3. Inför valet 2022 kommer nämnden att initiera en översyn i syfte att säkra tillräckliga resurser till valkansliet i enlighet med denna revisionsrapport, tidigare genomförd utvärdering samt kommande resursdiskussioner i valnämnden.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att genomföra en granskning av valnämndens verksamhet. Syftet med granskningen har varit att granska kommunens förberedelser inför valet 2018 och vilken organisation som byggts upp och vilka rutiner och processer som tillämpats i samband med valet. Ett vidare syfte har varit att bedöma hur ändamålsenligt arbetet och förberedelserna har varit.

Med anledning av genomförd granskning lämnar revisorerna följande rekommendationer:

- Valnämnden bör utarbeta en sammanhållen dokumentation som kronologiskt beskriver och stödjer en strukturerad process vad gäller ansvar och roller vid planering och genomförande av val i syfte att minska de risker och den sårbarhet som ett allt för starkt personberoende kan ge upphov till.
- Utöver att ta ett samlat grepp om att valprocessen dokumenteras, behöver valnämnden i denna dokumentation dessutom och särskilt:
 - Utarbeta en särskild rutin för rekrytering av valförrättare.
 - Tydliggöra mål och krav avseende utbildning av valförrättare.

- Valnämnden behöver i dokumentet *Lokala instruktioner – valdagens arbete* tydliggöra vem det riktar sig till och vad det syftar till. Valnämnden behöver även utarbeta former för att säkerställa att eventuell målgrupp delges informationen i dokumentet.

Överläggning

Eva Assarsson, chef för valkansliet, informerar om ärendet.

Ewa Alexandersson (M) yttrar sig i ärendet.

Beslutet delges

Kanslidirektör Toralf Nilsson
Sektionschef Patrick Stenbacka
De förtroendevalda revisorerna

Datum
2019-04-08

Diarienummer
KS-2019/182.912

Handläggare
Eva Assarsson
Eva.Assarsson@huddinge.se

Valnämnden

Revisorernas granskning av Valnämndens arbete inför valet 2018 – yttrande från Valnämnden

Förslag till beslut

Valnämndens beslut

1. En sammanhållen dokumentation i enlighet med rekommendationerna i revisionsrapporten kommer att utarbetas inför nästkommande ordinarie val 2022.
2. Dokumentet "Lokala instruktioner – valdagens arbete" kommer att förtydligas vad avser målgrupp och syfte.
3. Inför valet 2022 kommer nämnden att initiera en översyn i syfte att säkra tillräckliga resurser till valkansliet i enlighet med denna revisionsrapport, tidigare genomförd utvärdering samt kommande resursdiskussioner i valnämnden.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att genomföra en granskning av valnämndens verksamhet. Syftet med granskningen har varit att granska kommunens förberedelser inför valet 2018 och vilken organisation som byggts upp och vilka rutiner och processer som tillämpats i samband med valet. Ett vidare syfte har varit att bedöma hur ändamålsenligt arbetet och förberedelserna har varit.

Med anledning av genomförd granskning lämnar revisorerna följande rekommendationer:

- Valnämnden bör utarbeta en sammanhållen dokumentation som kronologiskt beskriver och stödjer en strukturerad process vad gäller ansvar och roller vid planering och genomförande av val i syfte att minska de risker och den sårbarhet som ett allt för starkt personberoende kan ge upphov till.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

- Utöver att ta ett samlat grepp om att valprocessen dokumenteras, behöver valnämnden i denna dokumentation dessutom och särskilt:
 - Utarbeta en särskild rutin för rekrytering av valförrättare.
 - Tydliggöra mål och krav avseende utbildning av valförrättare.
- Valnämnden behöver i dokumentet *Lokala instruktioner – valdagens arbete* tydliggöra vem det riktar sig till och vad det syftar till. Valnämnden behöver även utarbeta former för att säkerställa att eventuell målgrupp delges informationen i dokumentet.

Beskrivning av ärendet

Utifrån en demokratisk synpunkt är det viktigt att det finns tillräckliga förutsättningar och tillräckliga resurser för att val till riksdag, kommun och landsting ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Revisorerna i Huddinge kommun har bedömt att en granskning behöver ske avseende hur kommunens valnämnd arbetade med och förberedde den verksamhet samt de rutiner och processer som var aktuella i samband med valet.

Syftet med projektet har varit att granska valnämndens förberedelser inför valet och vilken organisation som byggts upp och vilka rutiner och processer som ska tillämpas i samband med valet. Ett vidare syfte har varit att bedöma huruvida arbetet och förberedelserna har varit ändamålsenligt.

I övergripande termer kan arbetet inför, under och efter valet 2018 på det stora hela sägas ha fungerat väl. Det finns en väl etablerad kunskap och erfarenhet av att planera och genomföra val i Huddinge kommun. Det ska dock påpekas att denna förmåga i huvudsak är erfarenhetsbaserad och i stor utsträckning vilar på tillgången till historisk kunskap hos ett antal nyckelpersoner utanför valkansliets verksamhet.

Ur ett risk- och sårbarhetsperspektiv kan det konstateras att det finns en rad dokument men att de inte på ett sammanhållet och kronologiskt sätt förmår beskriva de rutiner, aktiviteter samt de roller och ansvar som behövs för valets planering och genomförande.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen välkomnar granskningen bland annat då valadministration är en tämligen okänd och osynlig verksamhet jämfört med övrig kommunal verksamhet.

Kommunstyrelsens förvaltning noterar med intresse följande beskrivning i rapporten av uppdraget att anordna val: ”Att genomföra ett val kan beskrivas som att få ett antal var för sig komplexa omständigheter och förhållanden att sammanfalla på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt under en kort och intensiv tidsperiod”.

Förvaltningen delar revisionens bild av hur arbetet gick under 2018 och att det inte finns ett sammanhållet och kronologiskt dokument som beskriver alla rutiner, aktiviteter samt roller och ansvar som behövs för valets planering och genomförande.

Förvaltningens uppfattning är att många av de rekommendationer som anges i granskningen kan uppfyllas men detta kräver en högre bemanning av valkansliet under längre perioder. Det mesta av tiden under valperioden går åt till att rent praktiskt och konkret ”ordna val”, vilket innebär att tid för att dokumentera är en bristvara och kan under rådande omständigheter/bemanning inte prioriteras.

Önskar valnämnden detta behövs mer resurser till valkansliet både under valperioden och mellan valen. Huddinge kommun behöver ta höjd för sin storlek med 80 000 röstberättigade personer och 60 valdistrikt och lagkravet att kunna ordna val inom 3 månader. Då Huddinge är en växande kommun kommer antalet valdistrikt med stor sannolikhet att behöva öka inför kommande val.

Tidigare genomförd utvärdering

Efter valet 2018 genomfördes en utvärdering av två utredare på kommunstyrelsens förvaltning. Utvärderingen benämnd ”Uppföljning och utvärdering av genomförandet av de allmänna valen 2018” (dnr KS-2018/541.121) är återrapporterad till Valnämnden.

I denna utvärdering nämns bland annat följande i sammanfattningen:

”Genomförandet av de allmänna valen är en omfattande demokratisk process som ständigt växer då antalet röstberättigade ökar och är en utmaning att verkställa då kontinuitet och systematik i arbetet förloras när det hinner gå lång tid mellan tillfällena. I huvudsak har emellertid genomförandet av valen fungerat bra. Inför kommande val finns det dock ett antal frågor som behöver ses över för att ytterligare förbättra genomförandet.

Valorganisationen bör utökas med fler resurser och en tydlig beskrivning av uppdrag, roller och ansvar bör tas fram i ett tidigt skede.

Det fanns ingen utpekad person som var huvudansvarig för lokalfrågorna, vilket upplevdes som en stor brist bland de intervjuade. Inför kommande val bör en heltäckande översyn rörande vilka lokaler som ska användas göras och huvudansvarig för frågorna utses.”

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Mer ekonomiska resurser behöver tillföras valkansliet, hur mycket kan i dagsläget inte anges då valnämnden först behöver diskutera vilken kvalitets- och ambitionsnivå som nämnden önskar under och mellan valen. Först behöver basnivån vad gäller bemanning etableras, därefter bör önskad kvalitet diskuteras.

Datum
2019-04-08

Diarienummer
KS-2019/182.912

De juridiska konsekvenserna är enbart positiva eftersom bättre och dokumenterade rutiner samt ökad bemanning av valkansliet leder till ett mer rättssäkert val för Huddingeborna.

Eva Assarsson
Chef för valkansliet

Bilagor

Bilaga 1. Revisionsrapport ”Granskning av valnämndens arbete inför valet 2018” KPMG AB 2019-03-18

Beslutet delges

Kanslidirektör Toralf Nilsson
Sektionschef Patrick Stenbacka